

Advies Archeologische Monumentenzorg 2012-nr 50

Beoordeling van een archeologisch rapport

	Naam	Gemeente/bedrijf	Datum	Paraaf
Aanvrager	Michel Terpelle	Gemeente Venray	16-5-2012	
Auteur(s)	J. Bosman	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven Milieudienst	25-5-2012	
Autorisatie	R. Berkvens	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven Milieudienst	29-5-2012	

Advies Archeologische Monumentenzorg:

Beoordeling van een Archeologisch Rapport

Bevoegd gezag: Gemeente Venray
Dhr. M. Terpelle
Postbus 500
5800 AM Venray

Datum: 25-5-2012

Locatie: Plangebied hoek Prins Bernhardstraat - Julianasingel te Venray

Project: *Archeologisch Bureauonderzoek en Verkennend Booronderzoek. Hoek Prins Bernhardstraat – Julianasingel te Venray in de gemeente Venray (Econsultancy Archeologisch rapport nr.11023118), Swalmen, auteur M. Stiekema, concept 12 augustus 2011.*

Van: Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
Milieudienst
Mevr. drs. Janneke Bosman
Tel. 040-2594443
E-mail: J.Bosman@milieudienst.sre.nl

Inleiding

Op 16 mei 2012 hebben wij van de gemeente Venray per email opdracht gekregen om het conceptrapport *Archeologisch Bureauonderzoek en Verkennend Booronderzoek. hoek Prins Bernhardstraat – Julianasingel te Venray in de gemeente Venray* (Econsultancy Archeologisch rapport nr.11023118), Swalmen, auteur M. Stiekema, concept 12 augustus 2011, te beoordelen.

Dit rapport bevat de resultaten van een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek naar aanleiding van het voornemen in het plangebied hoek Prins Bernhardstraat - Julianasingel drie appartementencomplexen te realiseren. Doel van het onderzoek was het vaststellen van de archeologische verwachting van het plangebied. Op basis van de resultaten is door de opstellers van het rapport aanbevolen het plangebied vrij te geven.

Samenvatting van het plan en het rapport

Onderzoekskader RO: Bestemmingsplanwijziging
Grootte plangebied: 4000m²
Onderzoekperiode: 22 maart (bureauonderzoek) en 24 maart 2011(veldwerk)
Opdrachtgever: Haegens Vastgoed bv
Opdrachtnemer: Econsultancy

Het plangebied (ca. 4000 m²) ligt op de hoek van de Prins Bernhardstraat - Julianasingel in de kern van Venray (gemeente Venray). In het plangebied is een busstation gevestigd (geweest). Het is deels bebouwd met een bedrijfspand (kantoor/kantine, onderkelderd tot minimaal 2 m –mv) en twee busstallingen met wasplaats. De rest van het terrein is verhard met klinkers en beton. Hoewel een planontwerp aan het rapport is toegevoegd, wordt de toekomstige verstoringsoppervlakte ten behoeve van de nieuwbouw niet beschreven. De te verstoren diepte is nog onbekend, maar zal naar verwachting reiken tot in de archeologische laag.

Doordat het plangebied zich binnen de bebouwde kom van Venray bevindt, is zowel de geomorfologie als de bodemopbouw niet gekarteerd. Op basis van de eenheden van de geomorfologische en bodemkaart die rond Venray zijn aangetroffen ligt het centrum van Venray, en dus ook het plangebied, waarschijnlijk op een dekzandruggencomplex met daarop voornamelijk hoge enkeerdgronden.

Op zowel de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) als de Cultuurhistorische Waardenkaart van de Provincie Limburg, heeft het plangebied, vanwege de ligging in bebouwd gebied, een onbekende archeologische verwachting. Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Venray (Moonen 2011) heeft het plangebied een lage verwachting voor jagers-verzamelaars en een hoge verwachting voor landbouwgemeenschappen. Binnen het plangebied zelf is één administratieve waarneming geregistreerd. Het gaat om een bronzen lanspunt van 27,5 cm die is aangetroffen bij baggerwerkzaamheden en dus niet uit het plangebied afkomstig kan zijn. Daarnaast zijn binnen een straal van 1000 m rondom het plangebied 22 waarnemingen geregistreerd. Deze dateren uit de periode Neolithicum tot en met de Nieuwe Tijd. Daarnaast ligt op een afstand van 25 meter ten westen een AMK-terrein van hoge archeologische waarde, de oude stadskern van Venray. In een straal van 1000 meter rondom het plangebied zijn in totaal 22 archeologische onderzoeken uitgevoerd, waarvan 5 binnen een straal van 500 meter. Het gaat om bureauonderzoeken, booronderzoeken (verkennd/karterend), oppervlaktekarteringen en proefsleufonderzoeken. Hierbij zijn vondsten en sporen uit de Prehistorie en Middeleeuwen aangetroffen.

Op historische kaarten uit de 19^e en 20^e eeuw is te zien dat het plangebied tot begin 20ste eeuw deel uitmaakte van de akkerlanden direct ten oosten van de historische kern van Venray. De Prins Bernhardstraat en de Julianasingel worden vanaf 1803 aangegeven als onverharde wegen. Tussen 1911 en 1923 wordt een kleine woning aan de zuidrand (langs de Prins Bernhardstraat) gebouwd en veranderd het gebruik in boomgaard. Vanaf ca. 1960 is het plangebied in gebruik als busstation.

Het archeologische verwachtingsmodel dat op grond van het bureauonderzoek is geformuleerd, acht de kans op het aantreffen van vindplaatsen uit Laat- Paleolithicum en Mesolithicum laag. Als redenen voor deze verwachting worden de landschappelijke ligging op een dekzandrug niet in de buurt van water en de afwezigheid van vindplaatsen in de directe omgeving genoemd. De kans op vindplaatsen uit de periode Neolithicum tot en met Nieuwe Tijd, daarentegen, wordt als hoog ingeschat. Dit is vanwege de ligging op een dekzandrug en de vele vindplaatsen die bekend zijn uit de omgeving. Wel is er een grote kans op verstoring van de archeologische resten door de aanwezige bebouwing (met kelders), de verharding en in het verleden uitgevoerde milieusaneringen.

De archeologische verwachting in het plangebied, is ter plaatse getoetst door middel van 5 verkennende boringen (7 cm Edelmanboor). Er is geboord tot een diepte van maximaal 200 cm onder het maaiveld. Er is daarbij gekeken naar de gaafheid van het bodemprofiel, de aanwezigheid van mogelijke vegetatie- en/of cultuurlagen. Daarnaast is het opgeboorde materiaal in het veld geïnspecteerd op het voorkomen van archeologische indicatoren. Uit het booronderzoek is gebleken dat de bodemopbouw in het plangebied in 4 van de 5 boringen niet meer intact is. In deze boringen is tot een diepte van 120-160 cm onder maaiveld een verstoord pakket aangetroffen. Dit pakket hangt waarschijnlijk samen met het gebruik als busstation en de uitgevoerde saneringen. Onder de bovenlaag is in alle boringen het oorspronkelijke moedermateriaal, de C-horizont aangetroffen. De bodemopbouw in boring 3 was nog wel intact en bestond uit een donker grijs/ bruine eerdlaag (Ap-horizont) met daaronder een C-horizont.

Op grond van de resultaten van het bureau- en veldonderzoek kan de archeologische verwachting naar laag worden bijgesteld en adviseert Econsultancy het gehele plangebied vrij te geven.

Beoordeling

Het rapport is goed leesbaar en voldoet aan de kwaliteitseisen van de archeologische monumentenzorg, de KNA 3.2. Het kaartmateriaal is goed. Gezien de mate van verstoring van de oorspronkelijke bodemopbouw, stemmen wij in met het advies om geen vervolgonderzoek uit te voeren.

Wij hebben slechts één opmerking bij het uitgevoerde bureau- en booronderzoek:

4.2 Resultaten Geologie en bodem, pagina 16:

Beschreven wordt dat het bodemprofiel ter plaatse van boring 3 bestaat uit een donker grijs-bruine, zwak humeuze eerdlaag (Ap-horizont) van 90 cm diep met daaronder een C-horizont. Deze eerdlaag is verstoord met baksteen. Is het mogelijk dat deze laag samenhangt met de nabijheid van de oude kern van Venray?

Advies

Met inachtneming van bovenstaande opmerkingen stemmen wij in met het rapport *Archeologisch Bureauonderzoek en Verkennend Booronderzoek. Hoek Prins Bernhardstraat – Julianasingel te Venray in de gemeente Venray* (Econsultancy Archeologisch rapport nr.11023118), Swalmen, auteur M. Stiekema, concept 12 augustus 2011.

Gezien de mate van verstoring van de oorspronkelijke bodemopbouw tot ca. 120-160 cm onder maaiveld, stemmen wij in met het advies om geen vervolgonderzoek uit te voeren.

De aanwezigheid van archeologische resten kunnen nooit geheel worden uitgesloten op basis van het uitgevoerde onderzoek. Mochten er tijdens toekomstige grondwerkzaamheden toch onverwacht archeologische vondsten en structuren worden aangetroffen, dan dient men dit zo spoedig mogelijk bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en de gemeente Venray te melden (Monumentenwet 1988, artikel 53).

BIJLAGE 1

Toetsingsprocedure

Rapportages worden door de SRE Milieudienst getoetst aan de in de archeologische monumentenzorg voorgeschreven kwaliteitsnormen en aan de in de beroepsgroep gangbare gedragscodes m.b.t. onafhankelijkheid en proportionaliteit. De conclusies en aanbevelingen zijn getoetst aan de verwachte waarde van de locatie en aan de verhouding tot de bestaande en de te verwachten verstoring van het bodemarchief. Indien deze toetsing leidt tot aanbevelingen om het rapport te verbeteren, hebben deze aanbevelingen alleen betrekking op meetbare kwaliteitsaspecten en niet op zaken die binnen het domein van de integriteit en wetenschappelijke verantwoordelijkheid van de rapporteur vallen. Selectie- en beleidsadviezen van de toetsers zijn onderscheiden van die van de auteur van het rapport.

Bij de toetsing is – waar nodig – gebruik gemaakt van de volgende documenten:

- RCE database Archis II
- Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 3.2
- Checklist SIKB beoordeling IVO verkennend, verkennend en waarderend
- Checklist SIKB beoordeling PvE
- Leidraad Archeologische Standaard Boorbeschrijving
- Leidraad Archeologisch Onderzoek Beekdalen
- Leidraad IVO Verkennend Booronderzoek
- Nationale Onderzoeksagenda Archeologie
- MemoRIA 6 en 8
- Gedragscode van de Vereniging van Nederlandse Archeologen
- Beleid gemeente Venray (Moonen, B.J., 2007: Begrensd verleden; een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart en de cultuurhistorische waardekaart voor de gemeente Venray (Raap-rapport 1482), Amsterdam en Moonen, B.J., 2011: Actualisatie verwachtingskaart en opstellen beleidskaart met bijbehorende beleidsregels (Raap), Amsterdam).